

Nařízení o insolvenční

Zdeněk Nový

1. Úvod

Konkurz znamená etymologicky shromáždění, sběhnutí (věřitelů). Rovněž je používán pojem bankrot, který se odvozuje od italského banca rotta, tj. zlomené lavice středověkého obchodníka, který nebyl schopen dostát svým závazkům ceremoniálně zlámána jeho lavice na trhu jako projev toho, že nadále je mu zapovězeno obchodovat.¹ Slovo „insolvence“, které je v tomto textu používáno nejčastěji pak znamená dlouhodobou neschopnost splácet své dluhy. V češtině používáme také pojem úpadek, který nabývá dvou základních forem:

- platební neschopnost
- předlužení

O platební neschopnosti bylo hovořeno již výše. Předlužení v podstatě znamená, že dlužníkovy splatné závazky jsou vyšší než jeho majetek. Insolvenční právo upravuje otázky, které souvisejí se stavem platební neschopnosti či předlužení. Významná je zejména ochrana věřitelů insolventního dlužníka. V případě, že je insolventní dlužník zaměstnavatelem, je potřeba také zajistit, že dopad insolvence zaměstnavatele na jejich sociální a ekonomické postavení, bude co nejmenší.

Základními subjekty insolvenčního práva jsou:

- věřitelé
- insolvenční dlužník (zvaný též úpadcem)
- insolvenční správce.

Zjednodušený postup insolvenčního řízení vypadá následovně:

- musí být splněny podmínky pro prohlášení insolvence:
 - o musí zde nastat alespoň jedna z forem úpadku

¹ Srov. Omar, P. European Insolvency Law (2004), s. 3.

- více věřitelů podalo návrh na prohlášení insolvence s uvedením pohledávek, které vůči dlužníkovi mají; m tak učinit i sám dlužník
- soud prohlásí insolvenční, pokud zjistí, že podmínky pro prohlášení insolvence jsou splněny a ze seznamu vybere správce, který v podstatě vstupuje do právního postavení dlužníka tak, že na něj přechází dispoziční práva s majetkem dlužníka a veškeré pohledávky lze uplatnit nikoliv vůči dlužníkovi, ale správci
- správce majetkové podstaty posuzuje jednotlivé pohledávky přihlášené věřiteli s tím, že je buď uzná, nebo popře
- pak se v rámci insolvenčního řízení postupuje tak, aby byli věřitelé zákonem stanoveným způsobem uspokojeni z majetkové podstaty (často prostřednictvím dražby majetku dlužníka)
- insolvenční správce pak podává soudu tzv. konečnou zprávu, která ukazuje výsledek zpeněžení majetkové podstaty nebo její části
- následně soud vydává rozvrhové usnesení, jímž soud rozděljuje výtěžek z majetkové podstaty mezi věřitele
- obvykle následuje zrušení insolvenčního řízení.

Závěrem vymežeme účinky prohlášení insolvenčního řízení:

- z hlediska dlužníka: ztrácí právo disponovat majetkem v konkurzní podstatě
- dispozice s majetkovou podstatou přechází na insolvenčního správce
- věřitel nemůže individuálně uplatňovat svou pohledávku (je tedy dosti pravděpodobné, že jeho pohledávka nebude uspokojena ve 100% výši)
- zánik některých hmotně-právních vztahů (plná moc, prokura, společné jmění manželů).

2. Internacionalizace insolvenčního práva

I insolvenční právo bylo historicky vázáno na území jednoho státu a jeho ekonomiky. V současné době, kdy ekonomika není omezena na jeden stát, tj. v době globalizované

ekonomiky charakterizované propojením kapitálových trhů, existenci nadnárodních koncernů a obecně skutečnosti, že majetek jedné osoby (právnícké či fyzické) může být umístěn na území vícero států nebo proto, že např. fyzická osoba žije v jednom státě, majetek má ale ve státě druhém. Státy musí reagovat na tuto situaci, kdy národní ekonomiky a ekonomické vztahy jsou propojeny. Proto státy začaly přijímat mezinárodní a evropské právní předpisy, které reagují na globální ekonomické otázky. Insolvenční právo nezůstává stranou.

Jak jsme již zmínili, majetek dlužníka se může nalézat na území více států. Např. dlužník má nemovitost ve Francii a nemovitost v Belgii. Francie a Belgie jsou ovšem suverénní státy. Jak se potom mohou věřitelé z Nizozemí uspokojit z celého majetku dlužníka? Pochopitelně je potřeba, aby Francie i Belgie umožnily, aby se nizozemský věřitel mohl domáhat svého práva i na majetku dlužníka i na jejich území. Nicméně existují různá řešení, jak toto věřitelům umožnit. Hovoříme v této souvislosti o tzv. principu univerzality a teritoriality.

Princip univerzality znamená, že je zde jediné insolvenční řízení pro celý svět a všechen majetek dlužníka. Princip teritoriality naopak předpokládá, že je tolik insolvenčních řízení, kolik je majetkových podstat. Takže princip univerzality by měl fungovat následovně: soud ve Francii prohlásí dle francouzského práva insolvenční na francouzskou obchodní společnost, která má majetek ve Francii, Belgii a USA. Do majetkové podstaty pak bude zahrnut veškerý majetek francouzské obchodní společnosti v těchto třech zemích a soud bude rozhodovat o jeho zpeněžení a přechodech dispozičních práv k tomuto majetku na správce atd.

V případě principu teritoriality by se situace odehrávala následovně. Francouzský soud by na návrh nizozemských věřitelů prohlásil insolvenční na francouzskou obchodní společnost. Do majetkové podstaty by pak byl zahrnut pouze majetek společnosti na území Francie. Pokud by se nizozemští věřitelé chtěli domáhat svých pohledávek v rámci dalších zemí, kde se nachází majetek francouzské obchodní společnosti, musí podat návrh na prohlášení insolvenčního řízení v každé zemi, kde má francouzská společnost majetek.

Je zřejmé, že princip teritoriality není příliš efektivní jak pro věřitele, tak pro soudy. Proto jeho důsledné uplatňování nemůže vyhovět požadavkům globalizované ekonomiky. Umožňuje totiž mimo jiné přesuny majetku insolvenčního dlužníka z jednoho státu do druhého, tím samým ztěžování možnosti věřitelů domoci se jejich pohledávek. Na druhou stranu, princip univerzality v jeho absolutní podobě není více než utopií. Jak bylo zmíněno,

každý stát má svoji suverenitu. Proto je těžce představitelné, že by státy zcela ponechaly vliv na postavení věřitelů (např. zaměstnanci) působících na jeho území (tzv. lokálních věřitelů) v rukou soudu jiného státu. Jak vidno, princip univerzality je téměř ideálním řešením. Nicméně je limitován snahou o ochranu lokálních věřitelů. Proto alespoň v Evropské Unii převládl princip tzv. omezené univerzality, který znamená, že existuje jediné insolvenční řízení, které zahrnuje majetek dlužníka na celém světě, ale vedle něj existují teritoriální řízení za účelem ochrany lokálních věřitelů.

3. Insolvenční řízení v EU a rozbor Nařízení o insolvenčních řízeních

Amsterdamskou smlouvu nabyla Evropská Společenství nové pravomoci v oblasti justiční spolupráce v civilních věcech. Spolupráce v civilních věcech zahrnuje oblast mezinárodního práva soukromého a procesního. Součástí mezinárodního práva procesního je mimo jiné oblast insolvenčního řízení. Jak plyne již z výkladu o nařízení č. 44/2001, tzv. Brusel I jakožto základního pilíře mezinárodního práva procesního v EU, který byl podán v této pomůcce, toto nařízení insolvenční vylučuje ze své působnosti. Mimo jiné proto ES přijala Nařízení č. 1346/2000, o insolvenčních řízeních (dále jen „Nařízení“). Toto Nařízení je účinné pro insolvenční řízení zahájené po 31.5.2002, pro české soudy je však závazné až od 1.5.2004 (tj. ode dne přistoupení k ES). Toto Nařízení bylo dále novelizováno Nařízením č. 681/2007, kterým se mění seznamy úpadkových řízení, likvidačních řízení a správců podstaty v přílohách A, B a C nařízení (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení.

Před účinností tohoto nařízení existovaly nejen v Evropě, ale i v jiných částech světa iniciativy, které směřovaly ke zlepšení kooperace v oblasti insolvenčních řízení s mezinárodním prvkem. Můžeme jmenovat např. Evropskou úmluvu o mezinárodních aspektech insolvence (1990), Modelový zákon UNCITRAL pro přeshraniční insolvenční (1997) nebo Principy Amerického Právnického Institutu pro transnacionální případy insolvence mezi členskými státy NAFTA (2002).

Než obrátíme naši pozornost k rozboru Nařízení, připomeňme si stručně vlastnosti tohoto aktu sekundárního komunitárního práva:

- Nařízení má aplikační přednost před zákonem členského státu EU v mezích jeho působnosti

- Nařízení působí inter partes, tj. pouze v případě konkurzu s komunitárním prvkem; nicméně to nebrání tomu, aby pohledávku uplatnil i věřitel z třetího státu (např. z Maroka)
- Nařízení nahrazuje od data jeho účinnosti 11 dvoustranných či vícestranných mezinárodních smluv (čl. 44 Nařízení).

Účelem Nařízení je:

- Koordinace opatření ohledně majetku dlužníka na celém území EU za účelem fungování jednotného vnitřního trhu a zabránění jevu forum shopping
- Určit pravomoc soudů prohlašujících insolvenční
- Vytvořit jednotné kolizní normy pro insolvenční
- Zajistit uznání a výkon rozhodnutí o insolvenční
- Zajistit možnost prohlášení sekundárních insolvenčních řízení
- Zajistit vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi jednotlivými správci podstat
- Zajistit informovanost věřitelů a možnost, aby se domohly svých nároků

Nařízení podobně jako jakýkoliv jiný právní předpis je nutno vykládat. Výklad Nařízení nemusí být vždy jednoznačný a na některé otázky insolvenčního řízení s mezinárodním prvkem, v něm nemůžeme dokonce nalézt odpověď ani pomocí výkladu.

Proto je třeba upozornit na následující pomůcky při problémech s výkladem textu Nařízení:

- Recitál
- Předběžná otázka a rozhodnutí ESD
- Přílohy k Nařízení.

Tzv. recitál je text, který předchází samotným ustanovením nařízení a představuje významnou interpretační pomůcku. Nařízení ve svém textu např. nevysvětluje, kde je tzv. místo hlavních zájmů dlužníka. Bod 13 recitálu nám podává pomocnou ruku touto definicí: „místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy, by mělo odpovídat místu, ze kterého dlužník obvykle své zájmy spravuje, a je proto zjištělné třetími osobami“

Dle článku 68(1) Smlouvy o založení Evropského Společenství, jestliže v určité věci, která je předmětem řízení zahájeného u soudu členského státu (např. insolvenční řízení), jehož rozhodnutí již nemůže být napadeno opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, vyvstane otázka výkladu Nařízení, požádá tento soud Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) o rozhodnutí o této otázce, jestliže je považuje za nutné k vydání svého rozsudku. Jde o tzv. řízení o předběžné otázce. V tomto řízení podává ESD závazný výklad komunitárního práva, tj. i Nařízení.

Je několik základních zásad výkladu Nařízení:

- ESD vykládá Nařízení autonomně na jednotlivých právních řádech (např. pojem „provozovna“, „pracovní smlouva“)
- ESD vykládá Nařízení tak, aby zajistil co nejvyšší efektivitu jednotlivých ustanovení
- ESD vykládá nařízení v souladu se zásadami společnými ústavním tradicím členských států (tj. tak, aby bylo dodrženo právo na spravedlivý proces)
- rozhodnutí ESD = závazné interpretační vodítko při výkladu Nařízení.

Přílohy A, B a C Nařízení hrají důležitou úlohu při jeho výkladu. Příloha A Nařízení nám říká, která konkrétní řízení jsou považována za tzv. hlavní řízení (v ČR konkurz, reorganizace a oddlužení). Příloha B stanoví, která řízení je nutno považovat za vedlejší, teritoriálně omezená řízení (Konkurz). V neposlední řadě příloha C k Nařízení provádí výčet správců majetkových podstat dle jednotlivých národních právních řádů.

V Nařízení nalezneme následující druhy právních norem:

- Kolizní:
 - o především právo rozhodné pro insolvenční řízení
- Procesní:
 - o určení pravomoci, uznávání úpadkového řízení
- Hmotněprávní:
 - o např. normy, které stanoví oprávnění a povinnosti postavení insolvenčního správce.

Vycházejí z této systematiky, budeme v následujícím výkladu hovořit o určování mezinárodní pravomoci soudů, právu rozhodném pro insolvenční řízení a výjimkách z jeho působnosti, uznání a výkonu insolvenčních řízení a také postavení insolvenčního správce dle Nařízení.

3.1. Vymezení působnosti Nařízení

Rozlišujeme věcnou, osobní, časovou a teritoriální působnost Nařízení. Věcnou působnost Nařízení můžeme vymezit následovně. Nařízení se vztahuje na tzv. kolektivní řízení. Řízení o insolvenční pojišťovny, úvěrových institucí a investičních společností jsou však vyňata z jeho působnosti. Důvodem je zvláštní povaha těchto právnických osob a rozdílný ekonomický dopad insolvence na tyto osoby oproti běžným insolvenčním dlužníkům. Právní regulaci insolvence těchto subjektů nalezneme ve zvláštních směrniciích ES.

Z hlediska teritoriální působnosti se Nařízení vztahuje na území všech členských států EU s výjimkou Dánska, které má v oblasti justiční spolupráce ve věcech civilních tzv. opt-out režim.

Nařízení se vztahuje na všechny insolvenční dlužníky na území EU. Jak bude vysvětleno dále, dlužník musí mít na území EU buď tzv. centrum hlavních zájmů nebo provozovnu. To ale neznamená, že pohledávku proti dlužníkovi nemůže uplatňovat i osoba z třetího státu (např. USA).

O časové působnosti Nařízení jsme se zmínili již výše.

3.2. Mezinárodní pravomoc soudů - obecně

Již výše jsme konstatovali, že na území EU s výjimkou Dánska platí tzv. princip omezené univerzality. To v praxi předpokládá existenci dvou druhů řízení:

- řízení hlavního
- řízení vedlejšího (teritoriálně omezeného).

Řízení hlavní jsou vyjmenována v příloze A k Nařízení. Řízení vedlejší nalezneme v příloze B k Nařízení. Zatímco řízení obsažená v příloze A mohou směřovat k zachování právní subjektivity, tedy i podnikatelské aktivity úpadce, řízení uvedená v příloze B mají likvidační povahu, tj. slouží k rozvržení majetku dlužníka k úhradě pohledávek lokálních

věřitelů. Řízení hlavní ztělesňuje princip univerzality, kdežto řízení vedlejší je projevem principu teritoriality.

Jednou z klíčových otázek Nařízení pak je, který soud je pravomocný v řízení hlavním, a v řízení vedleším.

3.3. Určení mezinárodní pravomoci v hlavním insolvenčním řízení dle Nařízení

Čl. 3(1) Nařízení určuje pravomoc soudu v hlavním insolvenčním řízení takto:

- Soudy členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, jsou příslušné k zahájení úpadkového řízení.
- V případě společnosti nebo právnické osoby se za místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy, považuje registrované sídlo, pokud není prokázán opak.

Mezinárodní pravomoc zahájit insolvenční řízení tedy náleží soudu členského státu EU, kde má dlužník (úpadce) tzv. centrum hlavních zájmů (dále jen „CHZ“). V případě právnické osoby se jím rozumí registrované sídlo, ledaže by byl (nejčastěji věřiteli) prokázán opak. Např. akciová společnost zapsána v českém obchodním rejstříku má CHZ v ČR, pokud není prokázán opak. Pravomocné k zahájení hlavního insolvenčního řízení jsou tedy české soudy. Věřitelé však mohou prokázat, že toto neodpovídá skutečnosti a že CHZ je např. v Polsku, kde probíhá nejvíce transakcí prováděných touto akciovou společností.

Nařízení se výslovně nezmiňuje o CHZ fyzických osob. Zde je podle výkladu v odborné literatuře možno při zjišťování CHZ rozlišovat na fyzické osoby – podnikatele a fyzické osoby nepodnikatele. V prvním jmenovaném případě bude CHZ odpovídat centru obchodních činností neboli profesionálnímu domicilu. V případě fyzické osoby- nepodnikatele je CHZ situováno ve státě obvyklého bydliště této osoby.

Interpretačním vodítkem pro určení CHZ je čl. 13 Recitálu, který byl zmíněn v předchozím výkladu.

Z řečeného je zřejmé, že výklad pojmu CHZ není bezproblémový. To je také důvod, proč se národní soudy potýkaly s jeho výkladem a ESD musel podávat odpovědi na předběžné otázky.

Zmiňme na tomto místě dvě rozhodnutí ESD, která se dotýkají výkladu CHZ dlužníka. Prvním z nich je případ Eurofood.² V této věci šlo v podstatě o to, zda CHZ mateřské společnosti může být v sídle dceřinné společnosti, za předpokladu, že každá z nich je v jiném členském státě. Např. francouzská mateřská společnost X má německou dceřinou společnost Y. Může nastat situace, že X vykonává převážnou část svých ekonomických aktivit ze sídla Y. Je pak otázka, zda je CHZ v sídle X nebo Y. ESD v této věci poněkud kontroverzně rozhodl, že pouhá skutečnost, že mateřská společnost se sídlem v jiném členském státě může kontrolovat nebo kontroluje její rozhodnutí v hospodářské oblasti, nestačí k vyvrácení domněnky stanovené v čl. 3 Nařízení.

Dále je potřeba zmínit případ Staubitz-Schreiber.³ Zde šlo zjednodušeně o to, zda soud členského státu, u kterého byl podán návrh na zahájení úpadkového řízení, je i nadále příslušný k zahájení uvedeného řízení, pokud dlužník přemístí CHZ na území jiného členského státu po podání návrhu, ale ještě před zahájením řízení, anebo je příslušný soud státu, kde se dlužník přemístil?

ESD rozhodl, že soud, kterému byl podán návrh na zahájení úpadkového řízení je i nadále pravomocný navzdory přestěhování fyzické osoby do jiného členského státu. Pochopitelně, opačný výklad by umožňoval dlužníkům přemísťování mezi různými členskými státy znemožňovat domáhání se jejich pohledávek a podpoře negativního jevu forum shopping.

4. Určení mezinárodní pravomoci soudu ve vedlejších insolvenčních řízeních

Vedlejší řízení lze zahájit jen tam, kde má úpadce provozovnu. Přičemž pojem „provozovna“ musí být vykládán nezávisle na národních právních řádech, tj. výhradně dle definice obsažené v Nařízení. Provozovnou se dle Nařízení myslí „...provozní místo, kde dlužník vykonává nikoli přechodnou hospodářskou činnost za pomoci lidských a materiálních zdrojů.“ Výkladem pojmu „provozovna“ se také nedávno zabýval Nejvyšší soud České republiky, který v podstatě konstatoval, že fyzická osoba – podnikatel nemůže ve smyslu uvedené definice být sám sobě provozovnou.

Např. společnost A se sídlem ve Švédsku má provozovnu B se sídlem v Nizozemí. Tato provozovna má 17 zaměstnanců a sestává z 1 administrativní budovy a 4 skladů

² Věc C- 341/04, Eurofood IFSC Ltd.

³ věc C – 1/04 *Susanne Staubitz-Schreiber* [2006] ECR I -701.

v Amsterdamu. Společnost A prostřednictvím provozovny B zajišťuje skladování a následný prodej železných tyčí sloužících jako součásti hydraulických zařízení. Při této příležitosti A prodává tyče nizozemským podnikatelům. Pokud se A dostane do ekonomických problémů, může se lehce stát, že nesplní svůj závazek a nedodá tyče, které přislíbila v kupních smlouvách s nizozemskými podnikateli (věřiteli). Nizozemští podnikatelé zjistí, že A sama ani prostřednictvím B není schopna dostát svým závazkům. Nizozemský soud může zahájit insolvenční řízení vůči A v Nizozemí s tím, že omezí majetkovou podstatu úpadce pouze na majetek A na území Nizozemí. Z této majetkové podstaty se mohou uspokojit nizozemští věřitelé.

Vedlejší řízení můžeme dělit z hlediska okamžiku, kdy bylo zahájeno na tzv. nezávislé (územní) teritoriální řízení, které bylo zahájeno před hlavním insolvenčním řízením a na vedlejší řízení v užším slova smyslu, které bylo zahájeno až po hlavním insolvenčním řízením.

5. Insolvenční statut neboli právo rozhodné pro insolvenční řízení

Insolvenčním statutem rozumíme právní řád, kterým se řídí insolvenční řízení. Insolvenční statut např. určuje účinky prohlášení insolvence na smlouvy, které uzavřel úpadce. Pohybujeme se tedy v oblasti kolizního práva. Čl. 4 Nařízení stanoví, že insolvenčním statutem je tzv. lex fori concursus neboli právem rozhodným pro insolvenční řízení a jeho účinky právo toho státu, na jehož území bylo řízení zahájeno. Takže např. zahájí-li hlavní řízení český soud, bude aplikovat české právo. Anebo zahájí-li vedlejší řízení německý soud, pak bude aplikovat německé právo.

Insolvenční statut určuje (demonstrativní výčet):

- proti kterým typům dlužníků může být úpadkové řízení zahájeno
- majetek, který tvoří část majetkové podstaty, a způsob nakládání s majetkem, který dlužník nabyt po zahájení úpadkového řízení
- podmínky, za kterých může dojít k započtení pohledávek
- účinky úpadkového řízení na probíhající smlouvy, jejichž smluvní stranou je dlužník

- pohledávky, které mají být přihlášeny proti dlužníkovu majetku a způsob nakládání s pohledávkami, které vznikly po zahájení úpadkového řízení
- pravidla pro přihlašování, prověřování a přiznávání pohledávek
- kdo má nést náklady a výdaje vzniklé v úpadkovém řízení
- pravidla týkající se neplatnosti, odporovatelnosti nebo neúčinnosti právních úkonů poškozujících všechny věřitele.

5.1. Výjimky z insolvenčního statutu

Aplikace insolvenčního statutu není bezvýjimečná. Existují ekonomické důvody, které opodstatňují výjimky z legis fori concursus (např. ochrana zaměstnanců, stabilní fungování platebních systémů aj.).

Nařízení stanoví tyto výjimky dvěma způsoby. Jednak provádí výjimku tak, že pozitivně stanoví, že daná otázka se řídí jiným právem než insolvenčním statutem. Např. čl. 8 Nařízení stanoví, že „účinky úpadkového řízení na smlouvy přiznávající právo na nabytí nebo užívání nemovitostí se řídí výhradně právem členského státu, na jehož území se nemovitost nachází.“

Druhou formou vynětí z působnosti insolvenčního statutu je vyloučení dopadu účinků insolvenčního řízení na určitý právní vztah. Např. čl. 5(1) Nařízení stanoví, že „zahájením úpadkového řízení nejsou dotčena věcná práva věřitelů nebo třetích osob, pokud jde o hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý majetek — jak jednotlivě určené věci, tak soubory věcí, jejichž složení podléhá změnám — které patří dlužníkovi a nacházejí se v okamžiku zahájení řízení na území jiného členského státu. Nařízení zde zachovává účinky aplikace právního řádu, kterým se řídí věcná práva, navzdory prohlášení insolvenčního řízení.“

Zatímco v případě právní normy obsažené v čl. 8 jde o kolizní normu s hraničním určovatelem *lex rei sitae*, tj. právo polohy nemovitosti, v čl. 5(1) Nařízení jde o právní normu omezující oblast působnosti insolvenčního statutu.

6. Postavení správce podstaty

Správce majetkové podstaty disponuje právy a povinnostmi, která vyplývají přímo z Nařízení. V souhrnu můžeme uvést jejich výčet:

- Veškeré pravomoci, které jsou svěřeny správci podstaty dle legis fori concursus
- Přemístění majetku dlužníka z území členského státu, ve kterém se nachází (výjimky - ochrana věcných práv věřitelů, výhrada vlastnictví)
- Správce podstaty v územním úpadkovém řízení dle čl. 3 odst. 2 může v jiném členském státě žádat, aby byl po zahájení insolvenčního řízení majetek přemístěn z území členského státu, který řízení zahájil, na území jiného státu
- Může v zájmu věřitelů podávat žaloby na neplatnost právního úkonu
- Při výkonu svých pravomocí musí správce podstaty jednat v souladu s právem členského státu, na jehož území zamýšlí jednat, zejména pokud jde o zpeněžení podstaty
- Správce se prokazuje ověřenou kopií originálu rozhodnutí o jeho jmenování nebo jiným osvědčením vydaným příslušným soudem
- Správce může žádat, aby podstatný obsah rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení a případně i rozhodnutí o jeho jmenování bylo zveřejněno v kterémkoli jiném členském státě podle pravidel pro zveřejnění stanovených v tomto státě (dle nového insolvenčního zákona soud informuje vyhláškou o zahájení insolvenčního řízení)
- Správce může žádat, aby rozhodnutí o zahájení hlavního insolvenčního řízení bylo zapsáno do obchodního rejstříku, katastru nemovitostí a dalších veřejných rejstříků.

7. Uznávání rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení

Rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení je uznáváno ve všech ostatních členských státech od okamžiku, kdy nabude účinku ve státě, který řízení zahájil. Účinky uznání spočívají v tom, že rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení podle čl. 3 odst. 1 má v kterémkoli jiném členském státě stejné účinky jako podle práva státu, který řízení zahájil, pokud Nařízení nestanoví jinak a dokud ve výše uvedeném členském státě není zahájeno řízení podle čl. 3 odst. 2.

Nařízení na rozdíl od Bruselu I nevyžaduje řízení o exequatur. Podobně jak Brusel I ovšem nepřipouští meritorní (au fond) přezkoumávání rozhodnutí o prohlášení insolvenčního řízení.

Odmítnou uznat rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení je možno pouze za splnění taxativních důvodů. Za prvé, orgány členského státu nemusí uznat rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení v případě, že by to bylo zcela zjevně v rozporu s veřejným pořádkem uznávajícího státu. Např. by nebyl úpadce ve státě původního řízení vůbec informován soudem o zahájení insolvenčního řízení. Za druhé, Členské státy EU nemusí uznat rozhodnutí, pokud by to vedlo k omezení osobní svobody nebo listovního tajemství.